

TÜRKİYE TARİHİNİN EN BAŞARILI SENDİKASI

Aydınlık Gazetesi, 13 Temmuz 2015

Yıldırım Koç

Yıllardır Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tarihini öğrenmeye, öğretmeye ve yazmaya çalışıyorum.

Bazen, "Türkiye tarihinin en başarılı sendikası hangisiydi?" gibi bir soruyla karşılaşıyorum.

Bu soruya, hiç kuşku duymadan, "Türkiye Öğretmenler Sendikası TÖS" yanıtını veriyorum.

8 Temmuz 2015, TÖS'ün kuruluşunun 50. yıldönümüydü. Keşke eğitim hizmet kolundaki sendikalar TÖS'ün 50. kuruluş yıldönümünde TÖS deneyiminin değerlendirildiği toplantılar düzenleselerdi, başta TÖS'ün efsanevi genel başkanı Fakir Baykurt ve halen hayatta bulunan eski genel başkanlarından Feyzullah Ertuğrul olmak üzere, TÖS'ün mücadelesinde katkısı bulunan kişileri ansalardı, onurlandırsalardı.

TÖS'ün faaliyet gösterdiği 1965-1971 döneminde 658 devlet personeli sendikası, 6 federasyon ve 3 konfederasyon vardı. Bugün bunların içinde tek hatırlanan, TÖS.

SENDİKACILIĞI NİMET KAPISI YAPMADILAR

Önce TÖS yöneticilerinin sade yaşantısını hatırlayalım.

72 bin üyeli TÖS'ün genel başkanı, sık sık yaptığı yurtiçi gezilere otobüsle giderdi. TÖS'ün yöneticileri bir araba almayı reddetmişti.

Bir de şimdi sendikacıların çoğunun ihtişamını düşünün.

TÖS, eylemler veya mücadelesi nedeniyle görevden uzaklaştırılan üyelerinin aylıklarını tam olarak ödemişti.

Günümüzün çok daha geniş olanaklarına rağmen hangi sendika bunu yapıyor?

TÖS üyeleri oradan oraya sürüldü, dövüldü, katranlandı, kulağı koparıldı, gericilerin kışkırtmasıyla harekete geçen halk tarafından linç edilmek istendi (ve yine de "aldatılmış halka hizmet" etmeye çalıştı) ve tüm bunlara rağmen çalışmalarını sürdürdü; "mutsuz halkın mutlu öğretmeni olmayız" dedi; öğretmen maaşlarına yapılacak zam taleplerinde halkın genel çıkarlarını ön planda tuttu.

Bir fabrikanın işçileri bir aradadır; birbirlerinden güç alabilir. TÖS'ün üyeleri onbinlerce köye, ilçeye, ile yayılmıştı ve her birinin karşısında tüm gericici güçler birlik halindeydi. Günümüzün hangi sendikasının üyeleri, dağ başında tek başına inandığı dava için gecesini gündüzüne katan bir öğretmenin sıkıntılarını yaşamış ve bunlara rağmen mücadelesine devam etmiştir?

TÜRKİYE'NİN İLK GENEL GREVİNİ YAPTIKLAR

TÖS, küçük bir sendika olan İLKSEN'le birlikte, 15-18 Aralık 1969 tarihlerinde Büyük Öğretmen Boykotu'nu gerçekleştirdi. Bu tarihte TÖS'ün üye sayısı yaklaşık 70 bin, İLKSEN'inki çok azdı. Eyleme 109 bin öğretmen katıldı. Türkiye işçi sınıfı tarihinde hangi sendika, hükümetin tüm engelleme çabalarına karşın, kendi üye sayısının yüzde 50 fazlasıyla dört günlük kanun dışı bir genel grev veya genel direniş gerçekleştirebilir?

Türkiye'de hangi sendika, Türkiye'de halkın büyük bölümünün Amerikan hayranı olduğu koşullarda ABD emperyalizmine karşı bayrak açıp istihbaratçı barış gönüllüleri, süttozu, Amerikalı danışmanlar, vb. aleyhinde yaygın ve etkili kampanyalar yürüttü?

TÖS, sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesi kararıyla kapatıldı ve yöneticileri uzun yıllar hapis cezasına çarptırıldı. 1974 yılında af çıktı. TÖS yöneticilerine bu aftan yararlanma olanağı tanındı; böylece hapis cezalarından kurtulacaklardı. TÖS davasında yargılananlar kendilerine sunulan af önerisini reddettiler; TÖS'ün, tarihimize suçlu gibi bir mahkeme kararıyla kapatılmış olarak geçmesine izin vermediler. Dava Askeri Yargıtay'a gitti ve TÖS ile yöneticileri beraat etti.

Günümüzün hangi sendikacısı örgütü için bu fedakarlığı göze alır?

İşte TÖS, bunlar ve bazı başka nedenlerle, bence Türkiye tarihinin en başarılı sendikasıdır.

TÖS'lüleri saygıyla anıyorum.